

Esimene pääsukene

Hea lugeja, mul on au Reformierakonna poolt tervitada Sind ning öelda, et tegu on meie kõige esimese katsetusega hakata välja andma lehte, mis oleks suunatud otse kõigile inimestele Lõuna-Eestis. Reformierakond on Eestis tegev olnud viimased 14 aastat, meie eelkäija ELDR alustas veel varem. Eesti juhtimisse oleme selle ajaga saanud anda kaaluka panuse. Ja ma ei häbene öelda, et ehki kaugeltki kõik ei ole nii nagu tahame, on päris paljud asjad saanud tehtud just meie poolt või meiega koos.

Vanemahüvitis meenub mulle alati esimesena. Mis seal salata, olen ka ise ilmselt sellest kasu saanud. Tulumaksu alandamine. Sellest oleme kõik kasu saanud. Olgu öeldud, et aastal 2008 on tulumaks 21%, mis võrreldes mitme aasta taguse 26%ga on kõva sõna. Ja aastal 2011 on ta 18%. Sellest võivad kõik töötajad, kes saavad oma teenitu üle ise otsustada.

Me oleme lubanud pensioni kahekordseks tõsta ja see saab tehtud tänases koalitsioonis Isamaa ja Res Publica Liidu ning Sotsiaaldemokraatidega. Ja on veel palju asju, mis saavad tehtud – olgu selleks isapuhkus või väärtpaberitesse investeeritava raha tulumaksust vabastamine.

Reformierakonna ideoloogia on üsna selge – meie usume inimeste võimesse ise otsustada. Otsustada nii oma asjade, mõtete kui teenitu üle.

Eesti Teataja hakkab kord kuus tooma Sinuni arvamusi Eestist ja uudiseid Lõuna-Eestist. Meie eesmärgiks on tulla inimesele vahetumalt lähemale, kui see vaid suurte lehtede vahendusel tihti võimalik on. Eeskätt on see mõeldud just meie kohalike tegevuste kajastamiseks.

Seega – lugege ja siis vaelge, kiitke või pahandage – kirjutage meile ja oma saadikutele, sest vaid nii sünnib see poliitika ja sellised otsused, mida ootate. Luban, et paremad ettepanekud võtame alati arvesse ja viime ellu.

Kristen Michal

Aktuaalne

Prügikoristustalgud läksid korda

Kohalik elu

Valga sõbrustab Riiga

Parlamendis

Lisaeelarve jõuab Riigikogusse

Persoon

Tõnis Kõiv käis abipolitseinikuks

FOTO: PRESSIFOTO

Rohkem lapsi, rohkem röömu!

Eelmisel aastal sündis Eestis 15 775 last, kuid surmade arv ületas endiselt sündide arvu. Mida peaks tegema, et iive muutuks positiivseks?

Mai keskel oli emadepäev ning 1. juunil tähistatakse rahvusvahelist lastekaitsepäeva. Eestis sünnib järjest rohkem lapsi, ning Reformierakonnal on hea meel, et oleme saanud sellele kaasa aidata, toetades peresid suurema ja kauem makstava vanemahüvitisega. Aga see pole kaugeltki kõik. Uute sündide soodustamiseks toetatakse lastetusravi. Juba sündinud laste jaoks rajatakse juurde lasteaiakohti, välja on töötatud süsteem, kuidas ringiraha kehtestamise abil tagada, et ükski laps ei jääks rahapuudusel huviharidusest kõrvale.

Soovime, et Eesti pered oleksid tuge-

vad, teeksid otsuse muretseda peresse lapsed teadlikult ning kavandaks tulevikku pikemalt kui vaid üks päev ette.

Tervisel oluline koht

Sotsiaalministeeriumi laste ja noorte tervisele pühendatud arengudokumentid leitakse, et lapse- ja noorukiea arengutingimuste ning täisea majandusliku ja sotsiaalse toimetuleku vahel eksisteerivad tugevad seosed. Mida soodsamad on arengu- ja elutingimused, toetavamad ja arvestavamad suhted peres lapseas, seda tervem ja produktiivsem on inimene täiskasvanuna. Seetõttu on väga oluline riiklik poliitika, mis on suunatud lastega perede igakülgsele toetamisele.

Lapseas saadud perekogemuste mõjul kujunevad tulevaste täiskasvanute väärtushinnangud, sotsiaalse toimetuleku oskused ja tervisekäitumine. Toetavast tervest perekonnast pärit lastel on rohkem võimalusi osaleda eakohastes ja arendavates tegevustes ning omandada võimeteko-

hast haridust. Parema toimetuleku ja tervisekäitumise tõttu on need lapsed tervemad, elurõõmsamad, nende õpitulemused paremad ja toimetulek ühiskonnas lihtsam.

Lasteaiakohad on üks asi, mis on Eestis omavalitsuste korraldada. Lisaks veel kaasageds lastemänguväljakud, sportimisvõimalused ja huvitavad lasteüritused.

Omavalitsused ja eraalgatus

Peaksime Eestis saama üle mõtteviisist, et mistahes probleemi lahendamine nõuab hunnikut raha. Mai alguses tödesime, et metsade puhtaks tegemiseks polnud vaja parlamendidebatti või ülalt tulnud käsku. Samamoodi on kortermaja õuel kümme-kond aastat lagunenu lastemänguväljak majaelanikel endil ühe tööka laupäevaga võimalik korda teha.

Eesti Teataja soovib ja soovitab: olge eeloleval suvel rohkem koos lastega. Ühiselt veedetud aeg on hindamatu. Nii nagu ei ole hinda vanaema

Kommentaar

Kadri Jakobson, Järvamaa RE noortejuht

Inimeste elutempo on läinud liiga kiireks ning pereplaneerimine lükatakse pidevalt aastateks edasi. Arvan, et seda kõike saab muuta ja mõjutada riik oma poliitika ja sotsiaaltoetuste ning erinevate lapsesaamist soodustavate programmidega. On oluline, et inimesed, kes endale lapsed muretsuvad, oleksid teadlikud oma majanduslikust olukorrast ja võimaldaksid lastele täisväärtuslikku elu. Kõige tähtsam on siiski see, et inimesed tunneksid vajadust saada laps, keda armastada ja kelle eest hoolitseda. Peretoetused oleksid lisaboonuseks.

FOTO: ERAKOGU

küpsetatud pannkookidel koos purgi koduse maasikamoosiga, mida samuti ei taga meile ükski seadus. **LET**

Juhtkiri

Aeg muutusteks küps

Nii nagu viisteist aastat tagasi oli ekslik lootus, et ajalugu on läbi saanud, nii ei ole tõeks osutunud seegi arvamus, et Eesti majandus jääb igaveseks kasvama kümme protsenti aastas. Viimase kvartali 0,4 protsendine kasvunumber on juba pannud rääkima tiigri muutumisest teoks, eelarvelaekumiste vähenemisest ning teistest küsitavustest, mis majanduse pidurdumisega kaasnevad. Vähem on juttu põhjustest, mis selle numbri ja toimunud muutuste taga on.

Tugeval sisetarbimisel põhinenud majanduskasv poleks kindlasti saanud kesta lõputult, samamoodi nagu polnud mingit alust loota, et kinnisvarahinnad jäävadki igal aastal kahekordistuma. Tuleb tõdeda, et Eesti inimesed on ennast taas mõistlikust küljest näidanud. Mõnda üllatava majanduskasvu pidurdumise taga ongi eelkõige sisemaise tarbimise vähenemine. Enam ei võeta kergekäeliselt laenu (ja ega pangad annagi). Poes vaadatakse taas hinnasiltide ning eelistatakse seda poodi, kus kaupmees ülikasumit taga ei aja ja hinnad tarbijale sõbralikumad hoiab.

Muutused majanduses tähendavad, et riigieelarve kulu- tused tuleb üle vaadata. Otsuseid tuleb aga teha lähtuvalt sellest, et need aitaks kaasa majanduse konkurentsivõime paranemisele. Tulumaksu alandamine peab jätkuma. Töölepinguseadus tuleb vastu võtta, et tagada töötajatele võimalus ümberõppeks ja enesetäiendamiseks ning tööandjale suurem vabadus uusi töökohti luua. Aeg, mil ühte ametit sai pidada mitu põlvkonda järjest, on pöördumatult möödas.

Majanduse tsüklilisus on üldteada tõsiasi. Eesti jaoks on oluline väljuda kahanevast majandustsüklisest ajumahuka majandusega, kus enam poleks juhtival kohal allhange või toorainevahendus, vaid teadussaavutustel ja Eesti inimeste nutikusel põhinevad tooted. Maailma ja Eestit ootavad eelseisval paaril kümnendil vähemalt sama suured muutused, kui on olnud need, mis leidsid aset viimase kahekümne aasta jooksul. Eesti edu valem on olla muutusteks valmis ja pakkuda ise välja mudeleid positiivseteks muutusteks nii riigi, valla kui ka miks mitte iga inimese tasandil.

Põlvamaal kogunes Teeme Ära 2008 prügikoristusaksioonile tublisti vabatahtlikke Reformierakonnast.

Teeme Ära tehti ära!

3. mail toimunud koristus- talgute Teeme Ära 2008 raames püstitati üle Eesti 207 lipujaama, kuhu koon- dati ümberkaudses piir- konnas talguliste poolt kokku korjatud prügi. Lipujaamadesse kogutud prügi transporditi edasi 17 vaheladestusjaama.

Vallavalitsustega koostöös on korraldajad tegelenud tal- guliste poolt kokku kogutud prügi minema toimetamisega sor- teerimiskeskustesse. Vaheladestus- jaamadesse vedamist ootava prügi valvamise osas tehti koostööd Polit- seiametiga.

Eesti suurimatel koristus- talgutel osales 3. mail 50 000 eestimaalast, kes kogusid kokku tuhandeid tonne Eestimaa pinnale illegaalselt ladestatud prügi.

17 vaheladestusjaamast üle Eesti toimetati prügi omakorda 6 sorteeri- miskeskustesse. Taaskasutusse suu- natakse kuni 80% talgute korras kok- ku korjatud prügist.

„Oravad” tegid prügist puhtaks Orava valla

Prügikoristuskampania käigus aita- sid Reformierakonna Põlva maakon- naorganisatsiooni liikmed prügist puh- taks teha Orava valla. Neile olid appi tulnud Reformierakonna Orava Noor- teklubi noored, rahvatantsurühm Tuh- kapusijad ja Riigikogu liige Taavi Rõi- vas. Kokku osales aktsioonis 30 tubli vabatahtlikku.

Ära sai koristatud Orava keskasu- las olev mitteametlik prügimägi, Niit- siku-Orava teeäär, Solda järve ja Piusa koobaste ümbrus ning sorteeritud va- rem Orava põhikooli laste poolt kor- jatud prügi. Koristuspäeva käigus kogunes esialgselt kaardistatud kogu- sest poole rohkem prügi, umbes ühe tonni ringis. Enamuse prügist moodustas olmeprügi ja rehvid. Leiti veel külmkapp ja kehakreem Moskva olümpiamängude sümbollikaga.

Talgulised jäid üritusega väga ra- hule ja tänasid organiseerijaid, kes sellise hiilgava mõtte suutsid tegelik- kuseks teha. „Kampania Teeme Ära juhtis probleemile tähelepanu ja rõõ- mustav on, et leidis nii palju vaba- tahtlikke, kes soovisid oma koduüm- bruse prügist puhtaks teha,” sõnas Ora- va vallavanem Ülo Plakso. Plakso hin- nangul oli kampania välja kuuluta- tud küll vabatahtlikkuse alusel, kuid

Koristus- talgud puhastavad küll piirkonna hetkeliselt, kuid pikemas perspektiivis ümbruskonna puhtana hoidmiseks on hädavajalik inimeste mõttemaailma muutus ning keskkon- nalase teadlikkuse tõus.

Urmas Kruuse

väga suur abi oli nii riigil kui kohali- kel omavalitsustel. Tööpäev lõpetati looduses ühise piknikuga.

Lisaks Orava vallale olid Reformi- erakonna liikmed prügi koristamas ka oma koduvaldades.

Taavi Rõivas vanu rehve kogumas.

Linnapea ja kultuuriminister koristasid Hiinalinna

Teeme Ära koristus- talgute raames korras- tasisid oma kodulinna ka Tartu linnapea Urmas Kruuse ning kultu- riminister Laine Jänes.

„On oluline, et Hiinalinna nime all tuntavast Jaamamõisa linnaosast saaks ühel päeval kaunis ja puhas elu- rajoon,” põhjendas Urmas Kruuse oma soovi koos teiste tartlastega koristama minna.

Lisaks eelmainitutele osalesid Tar- tu koristus- talgutel Riigikogu liige Sil- ver Meikar, abilinnapea Margus Han- sson ning linnavolikogu Reformiera- konna fraktsiooni liikmed Oleg Nes- terenko ja Sven Illing.

Kõik vabatahtlikud tunnistasid üheskoos, et ehkki suur töö sai lau- päevakul tehtud, nõuab Hiinalinn veel rohkelt hoolt ja tähelepanu. „Koristustalgud puhastavad küll piirkonna hetkeliselt, kuid pikemas perspektiivis ümbruskonna puhtana hoidmi- seks on hädavajalik inimeste mõtte- maailma muutus ning keskkonna ala- se teadlikkuse tõus,” sõnas Kruuse.

Teeme Ära 2008 Võrumaal

Prügikoristuspäevast Teeme Ära 2008 võtsid osa aktiivselt ka Võrumaa inimesed. Ligi 1200 vabatahtlikku oli valmis oma panuse andma puhtama elukeskkonna nimel.

Päikesepaistelisel ja soojal lau- päeval koguneti Võru linnas Mak- simarketi parklasse ning oodati juht- nõore edasiseks tegutsemiseks. Tiim sai endale Koreli jõe ääres asuvate garaazide ümbruse. Vaatepilt, mis avanes, oli kohutav. Hetke mõtle- mist, kust otsast alata ja juba kääri- tigi käised üles ning „haarati härjal sarvist”. Aeg läks lennates, kuid prü- gihunnikute lõppu ei paistnud. Väl- ja tuli üks „kultuurikiht” teise järel.

Iga inimene peaks osalema kas või korra taolises aktsioonis, et järgmine kord ei tekiks tahtmist prügi maha (kus juhtub) visata. Kindlasti ei to- hiks see jääda ühekordseks aktsioo- niks, vaid juba sügisel võiks koos need- samad kohad üle vaadata.

Puhtamas Eestis on parem elada. ET

Valga sõbrustab Riiaga

Valga on linn, kus tänu imepärasele loodusele on võimalik nautida kauneid kohti. Alustades suuremõõtmelisest Pedeli virgestusalast, kaunistest veesilmadest ja supelrannast ning lõpetades jalutus-, matka- ja jooksuradadega. Linnapea Ivar Unt kirjutab Valga plaanidest.

Valga on ainulaadne kaksiklinn, mille puhul ei ole enam tegemist ääremaaga, vaid linnad on muutunud Euroopa Liidu sisemaaks ja nii elanike kui ka küllaliste elukorraldus ning reisimine riigist riiki on ääretult mugav.

Rongiliiklus toob turiste

Võtame kas või hiljuti avatud uue rongiliini Riia-Valga marsruudil, mis taastas eelkõige Valgamaa jaoks tihedamad sidemed Riiaga ning võimaldab turistide veel suurema liikumise piirkonda. Samuti on lootus, et Riia-Peterburi reisirongiliiklus hakkab käima tulevikus läbi Valga.

Tänu piiride avanemisele on loodud soodne tegutseskeskkond ettevõtetele. Eriti on loota välisinvestorite osaluste kasvu Valgamaa ettevõtluses. Samas ei saa üle ega ümber riigi majanduse jahenemisest. Tuleb tunnistada, et tänaseks on selge, et pea kõik prognoosid selle aasta majanduskasvu kohta olid liiga optimistlikud ja tegelik elu sunnib meid hõiskamist lõpetama.

Pingelised suhted Venemaaga, maailmamajanduse madalseis, Euroopa Liidu konkurentsivõime ta-

FOTO: VALGAMAALANE

Valga linnapea Ivar Unt.

gasihoidlik areng ning meie endi ülejõu elamine on viinud olukorran, kus peame 2008. aasta eelarve üle vaatama. Väga kriitiliselt tuleb oma võimlustesse suhtuda ka 2009. aasta eelarve koostamisel. Loomulikult saab seda olukorda oma kasuks ära kasutada ja sellepärast on paljud Toompea poliitikud juba hakanud sõna võtma stiilis: vaat – ma ju ütlesin.

Arukas eelarve

Kuivõrd omavalitsused saavad oma tulu otsestest maksudest nagu maaomaks, tulumaks ning toetus riigieelarvest, siis korralikult planeeritud ko-

halikud eelarved löögi alla ei satu.

Kui majanduse kasvu aeglustumine veel pikalt kestab, siis nõrgemad ettevõtted, kes olid orienteeritud sisekäibele, vastu ei pea ja töökohad on kiired kaduma. See aga mõjutab otseselt laekumisi kohalikesse eelarvetesse.

Samas tahan aga kiita Valga poliitikut ja rahandusametnikke, kellel jätkus kainet mõistust eelarvet mitte üle paisutada. Täna laekumised näitavad, et oleme valinud õige suuna – 2008. aasta eelarve on vaid 5% 2007. aasta tegelikust laekumisest suurem.

Loomulikult olid erakondade soovid suuremad. Näiteks soovis Rahva-

liit tasuta koolitoidu programmi laiendamist keskkooli tasandile. See oleks aga toonud kaasa püsikulude suurenemise. Jahenevas majanduskeskkonnas poleks olnud tegu kuigi mõistliku otsusega.

Kuivõrd me möödunud aasta eelarve ülelaekumisi ja jääke opositsiooni nõusolekul ära ei kulutanud, on meil käesoleval aastal investeerimiseks toetlvõimalused. Võin siinkohal julgelt tänada meie opositsioonipoliitikut targa suhtumise ja asjaajamise eest. See, et ei mindud populismi teed, vaid seati peaesmärgiks linna järjepidev areng, näitab, et aetakse linnaasja, mitte paljast poliitikat.

Ühised lahendused

Seda, mis hakkab toimuma järgmisel aastal, on raske prognoosida. Kõik sõltub sellest, kuidas meie ettevõtted vastu peavad. Omaltpoolt anname kõik, et aidata juba tegutsevaid, kuid samas ka alustavaid ettevõtteid raskemate aegade saabumisel. Püüame olla jätkuvalt aktiivsed ja üritada ise uuesti kontakte otsida, et selgitada välja, kuidas läheb meie peamistel tööandjatel ja kas on midagi, mida annaks koos arutada ja millele saaks ühiselt lahendusi otsida. Kohalik omavalitsus peab olema valmis toimetulekuks sotsiaalse olukorra halvenemisega ja seega on äärmiselt vajalik end probleemidega rohkem kurssi viia.

Me ei tea, mis tulevikul meile varuks on, kuid nii nagu paljud teised riigid on üle elanud raskeid aegu, elame ka meie. Valga linnapeana saan lubada, et üritame rasked olukorrad lahendada nii valutult kui võimalik. Ja nagu kolm musketäri tavatsesid öelda – üks kõigi ning kõik ühe eest, siis julgen loota, et saame ka meie üheskoos hakkama. **ETI**

Lühidalt

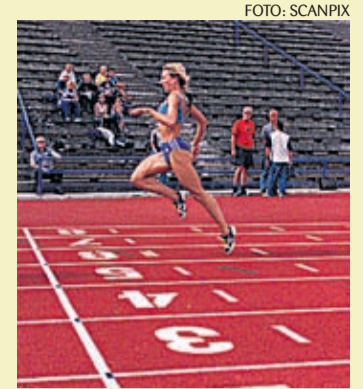

FOTO: SCANPIX

Võru saab esindusstaadioni

Võru Spordikeskus sõlmis lepingu maakonna esindusstaadioni ehitamiseks ASiga Merko Tartu. Staadion peaks valmima tänava oktoobri lõpuks ning selle maksumuseks kujuneb 23,8 miljonit krooni.

Võru abilinnapea Innar Mäesalu sõnul on ehitatav staadion kergejõustikualade paigutuse poolest Tallinna Kadrioru staadioni koopia. Staadionile tuleb 400-meetrine jooksuring kuue rajaga, 100-meetrine kaheksa rajaga sprindisirge, täismõõtmelises siirdemuruga jalgpalliväljak ning kõik võimalused kergejõustiku väljalade harrastamiseks. Ehitatava staadioni tribüünile mahub istuma 1664 pealtvaatajat.

Esmalt asutakse pinnasetööde kallale. Kahe aasta eest avatud Võru uue Spordikeskuse kõrvale rajatav staadion valmib ehituslepingu kohaselt käesoleva aasta 31. oktoobriks.

www.kalev.ee

FOTO: PRESSIFOTO

Vastse-Kuustes investeeritakse arukalt

Reformierakonna Põlvamaa arendusjuht Janis Kukk räägib sellest, millesse on Vastse-Kuuste vald investeerinud ja kuidas tulevikus seda teha kavatsetakse.

Kõige rohkem investeerisime eelmisel aastal Vastse-Kuuste kooli kaasajastamise – koos koolimööbli maksumusega 6,4 miljonit krooni. Sellest ligi miljon krooni saime Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest, 0,9 miljonit krooni haridusministeeriumilt, 3,4 miljonit võeti laenu. Ülejäänud raha tuli valaeelarvest. Tööde käigus renoveeriti koolihoone, elektrisüsteem, paigaldati kaasagne ventilatsioonisüsteem, uuendati põrandad, viimistleti laed-seinad ning vahetati klassiruumide ukсед. Kogu koolimajas ehitati välja tuletõrjesignalisatsioon ja arvutivõrk. Kooli võimla sai uued korvja võrkpallikonstruktsioonid ning elektroonilise tablo.

Koolimaja õppehoone vana eterniitkatus asendati plekk-katusega. Remonditud koolihoones õpivad lapsed

uute ühekohaliste laudade taga, istudes uutel toolidel. Koolil ei ole enam garderoobi, igal õpilasel on oma lukustatav kapp.

Uued suunad

Perearstikeskus, mis läks maksma 1,1 miljonit krooni, valmis mullu juulis. Uues perearstikeskuses on kaasaged ruumid perearstile ja hambaarstile. Kui varasematel aastatel remonditi valla kruusateid, siis 2007. aastal oli pearõhk aleviku tänavatel ja plat-sidel, mida korrastati kokku 1,2 miljoni krooni eest.

Valla lähiaastate suurim väljakutse on lasteaia ehitus. See on väga oluline investeering, mis tooks valda rohkem noori peresid. Kohalike Omavalitsuste Investeeringutoetuste kavasse esitatud rahataotlus ei leidnud kahjuks toetust. Lasteaiaprobleem on Vastse-Kuustes valla arengu seisukohalt põletav. Selle edasilükkamine kaugemas tulevikku pärsib tugevalt lähiaastate arengut. Kahjuks ei ole Vastse-Kuuste vald võimeline investeerima nii suurde objekti ainult omavahenditest. Esialgsete kavade järgi pla-

FOTOD: ERAKOGU

Janis Kukk kinnitab, et sportimisvõimalused Põlvamaal on paranenud.

neeritav riiklik lasteaedade investeeringuprogramm nõuab omaosalust 50%.

Planeeritud uus lasteaed oleks 64kohaline. Seal oleks kaks söimerühma (12 last rühmas) ja kaks laste-

aiarühma (24 last rühmas). Hetkel on vallas 82 lasteaialast. 2007. aastal registreeriti Vastse-Kuustes vallas 16 sündi. Meie viimaste aastate keskmine sündide arv on olnud 13 last aastas. Vastse-Kuuste valla rahvaarv ei ole viimaste aastatega oluliselt vähenenud.

Probleemiks on tööjõupuudus

Strateegiliselt asume väga soodsas kohas. Valla enda territooriumil on olemas töökohad, kuid palju tähtsam on lähedus ja ühendus Põlva ja Tartu linnaga. Ülenurme ja Tõrvandi ümbruses kerkivad järjest erinevad tehnopargid, mis loovad töökohad 20 minuti sõiduaja kaugusele Vastse-Kuustest. Kohalikke ettevõtjaid vae-vab tööjõupuudus ja selle taha jääb väga paljuski uute ettevõtete rajamine valda. Nii omavalitsus kui kinnisvaraarendajad on planeerinud valda elamuehituskrunte. Inimeste jäämine valda ja uute lisandumine tagab ettevõtluse jätkusuutlikkuse ja arengu vallas. **ETI**

Koerus laiendati terviserada

Sellel kevadel freesiti Koerus viie kilomeetri pikkune Laaneotsa terviserada laiendamaks.

Koeru valla spordijuht Vahur Palu selgitas, et talvel raiusid nad terviseraja äärest võsa, et rada tuleks laiem. Töid toetas sihtasutus Eesti Terviserajad, kellelt saadi rajafrees, millega freesida rajale jäänud kände. Koeru terviserada on populaarne kohalike terviserajade seas, kuid seal käib aega veetmas huvilisi kaugemaltki.

[Järva Teataja/www.kalev.ee](http://jarva.teataja/www.kalev.ee)

Väike-Emajõe seati piirkiiruseks 5km/h

Valga maavanema kohusetäitja kehtestas maakonnas Väike-Emajõe Pikasilla puhkeala randumissilladest kuni Pikasilla sillani lubatud piirkiiruseks 5 km/h.

Samuti on antud alal keelatud jetide ja surfjettidega liikumine.

Kiirusepiirang ei kehti veesõidukite kasutamisel järelevalvaks ja päästetöödeks.

Lühidalt

Avaliku koosoleku korraldamine selgemaks

Riigikogu õiguskomisjonis leidis toetust Silver Meikari ettepanek lühendada suurte avalike koosolekute etteavutamise aega seitsmelt päevalt neljale ning mitte nõuda kooskõlastamist väikestelt kogunemistelt. „Täna kehtiva avaliku koosoleku seaduse järgi peaksid näiteks parki piknikule kogunenud koolilõpetajad koosoleku kooskõlastama,” ütles Meikar. „Muudatusettepaneku jõustumisel tekiks selge regulatsioon, et selliseid kogunemisi registreerima ei pea.”

Oluliseks muudatuseks peab Meikar ka suuremate koosolekute registreerimise aja lühendamist neljale päevale. „See annab kodaniku liikumisele võimaluse märksa kiiremini reageerida maailmas toimuvale, näiteks korraldades korjanduse koos toetuskontserdiga Tiibeti munkade või Birmas looduskatastroofi tõttu kannatavate inimeste toetuseks.”

Õiguskomisjoni liige Hanno Pevkur selgitas, et Põhiseaduse § 47 lubab igapäev ilma eelneva loata rahumeelselt koguneda ja koosolekuid pidada. Seda saab piirata vaid riigi julgeoleku, avaliku korra, kõlbuse, liiklusohutuse ja koosolekust osavõtjate ohutuse tagamiseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

FOTO: SCANPIX

SMS-laenud kontrolli alla

Reformierakond esitas rahandusministrile ettepanekud töötada kolme kuu jooksul välja SMS-laenude levikut piiravate õigusaktide pakett. Pakett peaks sisaldama järelevalve loomist, laenu pakkuja poolt antava info selget sätestamist ning laenulepingust taganemise õigust.

„Täna on Võlaõiguse seaduses selged kriteeriumid tarbija krediidilepingutele, kuid millegipärast ei laiene see alla 200 euro suurustele kiiralaenudele,” ütles Riigikogu liige Taavi Rõivas. Reformierakonna fraktsioon on seisukohal, et erisus tuleb kaotada ning ühtne kontroll peab olema kõikide laenude üle.

Samuti soovib Reformierakond selgete kriteeriumide seadmist makseraskustesse sattunud klientidele nõutavatele viivistele ning soovib kaaluda finantsombudsmani institutsiooni loomist vaidluste ning probleemsete küsimuste lahendamiseks.

Rõivas peab ohtlikuks ka eksitavaid reklaame, mis kutsuvad vastutustundetult tarbima. Reformierakond kaalub võimalust teha Tarbijakaitseametile ülesandeks pöörata SMS-laenude ebaeetilistele ja tarbijat eksitava püüdvatele reklaamidele rohkem tähelepanu.

Riigikogu on juba seadustanud Reformierakonna fraktsiooni ettepaneku nõuda SMS-laenude reklaamis krediidi kulukuse määra näitamist. Muudatus hakkab kehtima 1. novembrist 2008.

Lisaeelarve jõuab Riigikogusse

Valitsus on heaks kiitnud 2008. aasta negatiivse lisaeelarve, mille suurus on 6,1 miljardit krooni, ning peatselt hakkab seda arutama Riigikogu.

Lisaeelarve koostamise eesmärk on jätkata riigi ranget eelarvepoliitikat, hoides eelarve tasakaalus, teatas valitsuse kommunikatsioonibüroo.

Eelnõu kohaselt jätavad ministri- ja muud riigiasutused tegemata 349,8 miljoni ulatuses kulutusi, mis tulid üle eelmisest aastast. Selleks aastaks plaanitud kulutusi vähendavad ministri- ja muud riigiasutused tegemata 349,8 miljoni ulatuses kulutusi, mis tulid üle eelmisest aastast. Selleks aastaks plaanitud kulutusi vähendavad ministri- ja muud riigiasutused tegemata 349,8 miljoni ulatuses kulutusi, mis tulid üle eelmisest aastast.

Majanduskasv väheneb

Peamiselt välistoetuste kasutuselevõtu edasilükkumise tõttu väheneb eelarve 0,9 miljardi krooni võrra. 0,7 miljardi krooni mahus jääb tegemata selliseid kulutusi, mis on seaduste kaudu seotud konkreetsete maksutuludega. Samas suurendavad riigiasutused ja ministri- ja muud riigiasutused tegemata 349,8 miljoni ulatuses kulutusi, mis tulid üle eelmisest aastast.

FOTO: SCANPIX

Riigikogu hakkab menetlema lisaeelarvet.

joni võrra plaanitavaid tulusid.

Tulusid vähendab lisaeelarve 6,1 miljardi võrra. Kõige enam kärbib lisaeelarve sotsiaalministeeriumi ja majandusministeeriumi kulusid. Praegu kehtiva riigieelarve seaduse järgi on tänavuse riigieelarve tulude maht 96,3 ja kulude maht 93,6 miljardit krooni.

Omavalitsuste laenamist piiratakse

Valitsus algatas lisaeelarve, kuna rahandusministeeriumi kevadine majandusprognos kärpis oluliselt riigi varasemaid majanduse väljavaateid. Kärped puudutavad kõiki ministri- ja muud riigiasutused tegemata 349,8 miljoni ulatuses kulutusi, mis tulid üle eelmisest aastast.

hiseaduslike institutsioone.

„Eelarve probleem ei piirdu paraku tegevuskulude ega isegi mitte investeringute ja uute programmidega,” kinnitab Riigikogu rahanduskomisjoni juhtiv Reformierakonna aseesimees Jürgen Ligi. „Tulude puudujääk on suurem, mistõttu on vaja kogu valitsuse koostööd varem võetud kohustuste ümbervaatomisel. Peaminister on kärpeme alal sama optimistlik kui oli tulude suhtes,” kirjutab Ligi oma blogis.

Riigikogu rahanduskomisjoni esimees lisab, et omavalitsuste laenuvõtmise tõkestamine on üks koalitsiooni peamuresid. Seda eeskätt tänu Tallinnale. Eelnõu selleks on kooskõlastamisel. Kuna esimese kvartali majanduskasv oli oodatust väiksem, on võimalik, et lisaeelarvesse tehakse muudatusi ka Riigikogus menetlemise käigus.

„Tulumaksu alanemine peab jätkuma seadusega kokkulepitud tempos,” lausus Riigikogus Reformierakonna fraktsiooni juhtiva Keit Pentus, lisades, et Eesti jaoks on oluline väljuda sellest majandustsükli muutusest ajumahu ka majandusega riigina, mis loob eeldused uueks tõusuks.

Karin Kalda

Lang ja Ligi: Tööandjate abiga Eestist ettevõtluskeskuseks

Tööandjate Keskliidu ettepanekud on Reformierakonna aseesimehe Jürgen Ligi ja justiitsminister Rein Langi sõnul Eestile tervitatav areng.

„Kuu aega tagasi tegime koos Jürgen Ligiga avalikkusele teatavaks ettepanekud, mille tulemusena Eesti kujuneb ettevõtluse keskuseks, oleme oodanud ka teiste ettepanekuid ja heameel on öelda, et tööandjad on neile vastanud,” sõnas justiitsminister Rein Lang.

Mittevajalik müüki

„Reformierakond on läbi aastate seisnud Eestis soodsa ettevõtluskeskkonna eest. Kui meenutada, siis alles hiljuti seadustasime ettevõtte tulumaksuvabastuse säilimise, Riigikogus on järele ootamas meie initsiatiivil tulnud väärtpaberinvesteeringute tulumaksuvabastus. Põhjalikud arutelud tulevad kindlasti uue töölepinguseaduse üle,” nentis Rein Lang.

Ta lisas: „Näen valitsuses, kui ras-

FOTO: SCANPIX

Jürgen Ligi ja Rein Lang soovivad otsuseid, mis annaks Eesti majandusele uue hoo.

kelt võetakse vastu mõtted sellest, et riigile mittevajalik vara, olgu siis ettevõtte või kinnisvara, müüki läheks või kui keeruline tundub olevat mõte palga ja tegevuskulude kärpimisest. Reformierakonnal on nii tahe kui ideed Eesti edasiviimiseks olemas.”

Reformierakonna aseesimehe Jürgen Ligi sõnul on Tööandjate Keskliidu poolt tehtud ettepanekud suures osas täpselt see, mille eest Re-

formierakond viimastel aastatel võidelnud.

Haridus esiplaanile

„Hea haridus, tööalane koolitus, efektiivne riigikorraldus, eri- ja sooduspensionite piiramine – need kõik on õiged eesmärgid. Sellist mõtetööd ja julgeid ettepanekuid me ettevõtlusorganisatsioonidelt oma positsioonide kaitteks ootamegi.”

„Ainult olukorras, kus sündivus on lõpuks tõusma hakanud, ei saa mingil tingimisel nõustuda noortele peredele turvalisuse loonud tagatiste vähendamisest. Ei tasu unustada, et Eesti suurimad väljakutsed on rahvastiku vähenemine ja majanduskasvu tagava soodsa ettevõtluskeskkonna edasiarendamine,” ütles Ligi viidates Tööandjate Keskliidu kirjas olnud mõttele, et vanemahüvitise süsteemi võiks muuta.

„Ka tööandjad peavad mõtlema, kellele me seda Eestit ehitame – kas lehmadele ja rongidele või inimestele. Riigi kõige pikaajalisem ja olemuslikum huvi on rahvastiku vähenemise peatamine ja positiivse iibe saavutamise.”

„Loodan, et selliseid ettepanekuid ja ideid kaasa mõtlemaks, kuidas Eestist saab ettevõtluskeskus, mis pakub kõrgepalgalisi töökohti ning uuenuduslike lahendusi, tuleb ka teistelt erakondadelt ning organisatsioonidelt. Meie oleme koostööks avatud,” lõpetas Jürgen Ligi.

Karin Kalda

Majandust ergutav eelnõu

FOTO: SCANPIX

Maret Maripuu,
Eesti Vabariigi
sotsiaalminister

Uue töölepinguseaduse eelnõu peamised märksõnad on õppiv inimene ja ettevõtjasõbralik majanduskeskkond, sest see soodustab õppimist ja pidevat enesetäiendamist. Need omakorda aitavad kaasa majanduse elavdamisele.

Praegu on meie tööõigus väga jäik ja ei vasta nendele ootustele, mis täna turul valitsevad. Meile on selles osas etteheiteid teinud nii IMF, OECD kui Euroopa Komisjon. Erinevaid riike võrreldes paigutatakse Eesti oma jäikuse tõttu edetabelite viimasesse otsa. Seaduse uuendamine ja kooskõlastamine Völaõigusseadustikuga annab tööõigusele uue hingamise ja ENSV töökoodeksi viimased paragrahvid saavad oma aja ära elatud.

Arenev ettevõtte

Eelnõu on suunatud kogu meie riigi arengule, millest võivad nii töötajad kui tööandjad. Ettevõtjale on oluline eelnõu läbiv paindlikkus – töösuhte lõpetamine on lihtsam kui enne. Koondamised on valus teema, kuid ettevõtteid ei saa ega suuda kogu majanduses toimuvat nii hästi ette ennustada. Laias laastus võib öelda, et kolme aastaga kaovad umbes pooled ettevõtteid. Olen kindel, et ettevõtja ei alusta tegevust selleks, et paari aasta pärast oma töötajaid koondata hakata.

Jäätisetegu on huvitav, kuid elu jooksul tasub proovida ka teisi ameteid.

Eluaegseid töökohti pole enam tegelikkuses palju järele jäänud ja töötaja peab olema valmis turu vajadustega kohanema. Kui ettevõtjale saab selgeks, et antud majandusolukorras tuleks tegevus üle vaadata, siis ei pea teda karistama sellega, et koondamisest tuleb pikalt ette teada anda ja suuri summasid välja käia. Võib-olla suudab sajakonna töötajaga ettevõtte oma tegevust korraldada nii, et kogu kollektiivi asemel jäävad vähemalt pooled. Need, kes jäävad, saavad ikkagi oma töö säilitada.

Õppiv töötaja

Majanduse arengu esmaseks eelduseks on töötajad, kelle oskused vastavad turu vajadustele. Kvalifitseeritud tööjõu puudus on olnud viimase viie aasta jooksul olulisemate tegurite seas,

mis majanduse arengut takistavad. Seaduseelnõu keskendub sellele, et töötajale luua uusi õppimisvõimalusi. Töötajale annab kindlustunde, kui ta saab enda oskusi täiendada. Samas on koolitamine soodne nii ettevõtjale kui töötajale jaoks.

Riik pakub mitmeid teenuseid inimestele leidmaks endale uus ja meelepärane töö.

Töötaja oskuste arendamine ja enesetäiendamine on nii töötaja enda kui ettevõtte huvides. Samas ei peaks inimene selle arvel ohverdama oma vaba aega, perega koosviibimise hetki või võtma suisa palgata puhkust. Uus

eelnõu pakub pikemat õppepuhkust, mille jooksul palk säilib – töötaja saab 20 kalendripäeva jooksul aastas keskenduda enesetäiendamisele, ilma et see tähendaks sissetuleku vähenemist. Eelnõu eesmärk ei ole aga kindlasti ainult koolitusvõimaluste pakkumine. Jäävad alles sotsiaalsed garantiid – töötuskindlustuse süsteem toetab töö kaotanud inimest, kasvab töötutoetus. Riik pakub mitmeid teenuseid inimestele leidmaks endale uus ja meelepärane töö.

Eesti riik vajab uut tööseadust. Kiirelt muutuv majandus dikteerib oma tingimused ja enam ei ole reaalne, et töökohti pärandatakse põlvest põlve. Selleks, et turul hakkama saada, peab oma oskusi ja teadmisi pidevalt arendama. Eelnõu aitab sellele oluliselt kaasa.

Jaanus Tamkivi

Eesti metsandus vajab ettenägelikke otsuseid

Mets katab Eestimaast vähemalt poole ja sestap läheb kõik metsanduses toimuv meile korda. Praegu on metsandus taas kuum teema, seda ennekõike metsaseaduses kavandavate muudatuste, kuid ka Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) ümberkorralduste tõttu.

Hämada pole vaja

Muudatustel on ikka tulihingelisi pooldajaid ja kompromissitud vastaseid, selge see. Konstruktivne arutelu on alati teretulnud ja aitab lähemale parematele lahendustele. Arusaamatused on aga plattsis siis, kui üks või teine pool asub tahtliku eksitamise ja hämmamise teele. Praegustes metsandusteemalistes väitlustes on seda ette tulnud, kuigi minu hinnangul on metsandus liiga tõsine teema selleks, et sellega poliitilist profiiti koguda.

Riigimetsa osa jääb alles ja suureneb

Näiteks eksitatakse inimesi väitega, et riigimetsamaa pindala miinimumnõude seadusest väljajätmine (praegu 20% maismaa pindalast) tähendab starti riigimetsade müümisele. Ei tähenda – riigimetsade osakaal pigem suureneb kui väheneb. Alles jääb ju metsaseaduse see nõue, et ei erastata kuni 1940. aasta 23. juulini riigile kuulunud ja praegu metsaga kaetud alasid. See säte tagab põliste riigimetsade riigile jäämise. Ja kuna valitsus kiitis aasta algul heaks riigi maareservi moodustamise põhimõtte, mis käsitlevad ka seni omanikuta metsamaid, siis saab riigimetsi haldav RMK lisaks needki maad, mida maa- ja metsakorralduslikult on otstarbekas riigimetsadega liita. Riigile jäävad ka omanikuta kaitsealused metsad ja need kaitsealused metsad, mida omanikud soovivad riigile müüa.

Nii et väide riigimetsamaa vähenemisest on ümber lükatud – riigimetsamaa osa lähitulevikus hoopis suureneb.

Otsustamine jääb ministriks

Valeväide on seegi, nagu saaks tulevikus riigile kuuluva metsamaa müüki otsustada vaid üheksa inimest RMK nõukogus. Ei ole nii – RMK nõukogu peab riigivara müügi endiselt keskkonnaministriga kooskõlastama ja põlise riigimetsa rendile andmise või müümisega mina nõustuda ei kavatse.

Jaanus Tamkivi,
keskkonnaminister

Allikas:
<http://www.envir.ee/1073106>

Peresid ega pensione eelarvekärped ei ohusta

FOTO: SHUTTERSTOCK

Sotsiaalministeeriumi eelarvekärped on tekitanud palju erinevaid tõlgendusi. Tõsi, kulud ministeeriumi valitsemisalas vähenevad kokku 990 368 846 krooni, kuid see on 2,5% valitsemisala koguelarvest.

Keegi ei pea kartma, et toetuse maksimine lõpetatakse. Säilivad kõik seadusega ettenähtud toetused: peretoetused, sealhulgas vanemahüvitis ja tasuline isapuhkus, toetused puuetega inimestele jne. Samuti säilivad pension ja pensionitõus, ütles sotsiaalminister Maret Maripuu.

Peretoetused paigas

Mõnede kuluartiklite puhul sai eelarve vähendamise võimalikuks tänu eelmisest, 2007. aastast ületulnud vahendite. Näiteks erivajadustega laste rehabilitatsiooniraha puhul on prognoositud võimalik kulude kokkuhoid 25 miljonit krooni. Siin lähuti esimese kvartali tegelikest kuludest ja võeti aluseks 2007. aastast ületulnud vahendid 32,3 miljonit ning

Noored pered ja eakad võivad loota riigi toele.

2008. aasta eelarve 42 miljonit.

Peretoetuste vähendamine 235 miljoni võrra on võimalik rahaliste vahendite tänavuse prognoosi täpsustamise tulemusel. Käripimisel arvestati tegelikku kulu esimeses kvartalis. 2008. aasta eelarve koostamisel loodeti, et vanemahüvitis taotlejaid on rohkem ja et keskmine hüvitis on suurem. „Eelarvesse planeeritakse toetuste raha va-

ruuga. I kvartal aga näitas, et proportsionaalselt taotleti toetusi vähem, kui oli arvestatud. Selle põhjal on tehtud eelarve kärped, ülejääki enam ei ole,“ täpsustas minister.

Võimalus vähendada Eesti Haigekassa riikliku ravikindlustuse kulusid 537 996 019 krooni tuleneb laiendatud tuluprognosist. See tähendab, et reaalselt ei saa seda raha eelarvest

ära võtta. Uus sotsiaalmaksu prognoos näeb ette, et ravikindlustusse laekub sotsiaalmaksu 538 miljonit vähem, kui sätisel prognoositi. Augustis vaadatakse prognoos uuesti üle. Juhul, kui sotsiaalmaksu laekumine kasvab, saab raha positiivsesse tulemissse juurde lisada.

Arstiabi rahastamine selge

Sotsiaalministeerium ei muuda sel aastal ühtegi lepingut haiglatega, ei vähene perearstidele eraldatav raha ega vähenda raviteenuste mahtu. Jäävad kehtima kõik selleks aastaks saavutatud kokkulepped. „Ei tasu karta, et arstiabi kättesaadavus halveneb,“ ütles sotsiaalminister.

Eraldisi viljatusravi hüvitamiseks vähendatakse 50 miljoni krooni võrra. Seaduse täitmiseks on vajalik 50 miljonit, kuid riigieelarves on viljatusravi hüvitamiseks planeeritud 100 miljonit krooni. Viljatusravi hüvitamiseks ette nähtud summasid küll vähendatakse, aga selle juures on siiski arvestatud plaanitavate seadusemuudatustega, mis laiendavad saajate ringi ja vähendavad omaosalust.

Reimo Nebokat

Lühidalt

FOTO: PRESSIFOTO

Põlva Metsaselts kindlustas tegevuse 80 aastaks

„Soetasime kinnistu selle eesmärgiga, et näha ja kuulda, kuidas puu kasvab,“ lausus Himmaste külas enne 4000 kuusetaimet mulda panekut Põlva Metsaseltsi juhatuse esimees Alar Kalvik.

Kümmekonna aasta eest toimunud raie järel käest kätte liikunud 7,5 ha suuruse Lõiv-kinnistu soetas metsaselts mullu, et näha oma töö- röömu ja olla ka eeskujuks teistele.

Alar Kalviku sõnusti on iga metsaomanik, sh linlased oodatud seltsiga liituma. Ta arutleb, et tulevikus, kui metsaomanikud tunnetavad vajadust ühise tegutsemise järele, on ilmselt mõttekas asutada tulundus- ühistu ja toetuste abil hankida ka vajaminevat tehnikat. Praegu saab selt- silt nõu ja informatsiooni.

Põlva Metsaseltsi nimekirjas on 152 liiget, sh tallinnlasi, tartlasi ja järvalaasi, kelle metsakinnistud asuvad Põlvamaal. **Koit**

FOTO: SHUTTERSTOCK

Euroopa toetab torustike uuendamist

AS Võru Vesi on Euroopa Liidu Üh- tekuuluvusfondi projekti raames sõlminud tänaseks seitse lepingut vee- ja kanalisatsioonirajatiste ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks ning ehitusjärelvalve lepingu.

Nimetatud lepingute maht on ilma käibemaksuta 92 miljonit krooni ja juba alanud ehitustööd hõlmavad torustike ehitust Võru linnas.

Projekti eesmärgiks on varustada senisest rohkem elanikke ühisvee- värgiga ja ühendada neid kanalisat- sioonisüsteemiga. Samuti väheneb torustike rekonstrueerimise käigus veekadu, välditakse puhastamata reovee sattumist pinnavekke, pinna- sse ja põhjavette. Projekti käigus rajatakse Võrus ligi 33 km ja Antslas 25 km vee- ja kanalisatsiooni peato- rustikke.

Möödunud aastal alustatud riigi- hanke kaheteistkümnest osast on tänaseks töövõtulepinguid sõlmitud seitse. Sõlmitud töövõtulepinguid fi- nantseerib suuremas osas Euroopa Liit 51 miljoni krooniga, Eesti riigi- eelarvest ja SA Keskkonnainvestee- ringute Keskus 32 miljoni ja AS Võ- ru Vesi 9 miljoni krooniga.

Võrus tehakse lasteaedade mänguväljakud korda

FOTO: ERAKOGU

Võru linnapildis on viimas- tel aastatel toimunud mit- meid muutusi, millest üks erilisemaid on kindlasti 2008/2009. aastal elluvii- dav projekt – lasteaedade mänguväljakud korda. Projektist kirjutab Võru abilinnapea Innar Mäesalu.

Võru linnas on neli lasteaeda ligi 700 lapsega, mis näi- tab ühtlasi nii projekti suurt mahtu kui ka sellest kasu saavate laste suurt hulka. Projekt sai algu- se üsna traagilise juhu tõttu. Ni- melt murdis üks laps Punamütsi- kesse lasteaias eelmise aasta alguses käeluu, kui 1976. aastal paigaldatud liumäe kandekonstruktsioon keevi- tuskohast järgi andis ja liumägi küli- li kukkus. Kuna ka kõigi teiste laste- aedade välismänguvahendid on pä- rit suure osas samast ajastust, siis võeti vastu kindel otsus – kõik va- nad mänguvahendid välja vaheta- da kaasaegsete ja turvaliste vastu, et lapsevanemad ei peaks enam mu- retsema oma laste turvalisuse pä- rast. On ju lapsed ja kõik nendega seondud Reformierakonna poliitika üks alustalasid.

Korralik eeltöö

Sellel aastal alustasime mänguvahen- dite uuendamist Okasroosikese ja Sõ- lekese lasteaias. Neile järgnevad järg- misel aastal Punamütsikese ja Päka-

Võru linna lasteaiad peaksid järgmise aasta alguseks saama omanäolised mänguväljakud.

2009. aasta suvel valitseb Võrus vähemalt Eesti mõis- tes ainulaadne olukord, kus kõikide lasteaedade mänguväljakud on ilusad, kaasaegsed ja turvalised.

piku lasteaed. Et mänguvahendite uuendamine ei ole pelgalt raha küsi- mus, näitab fakt, et tegelikult alusta- sime selleks eeltööd juba eelmisel su- vel. Nimelt käisime koos lasteaedade

juhatajatega mööda Eestit ringi ja va- tasime juba olemasolevaid lahendu- si erinevates lasteaedades. Siis andsi- me juhatajatele aega rahulikult tööta- jate ja hoolekogudega läbi mõelda nei- le sobivad ideed mänguvahendite osas ning koostada ideeaallahendused. See tähendab seda, et ühegi lasteaias mängu- väljak ei tule päris sarnane teistega – igal kollektiivil olid omad nägemu- sed mänguvahenditest.

Ainulaadne linn

Sügisel vaatasime kõik koos esitatud soovid läbi ning tegime mõningad

korrektureid vastavalt eelarvelistele võimalustele. Kuna raha on alati vä- he, siis leppisime kokku ka lasteaeda- de järjekorra. Pikk planeerimine andis tulemuseks selle, et kõik osapool- led on rahul ja teevad konstruktiivset koostööd, mis nii mõneski muus vald- konnas jätab tihtipeale soovida.

Usun, et 2009. aasta suvel, kui ko- gu see protsess on lõpule viidud, valit- seb Võrus vähemalt Eesti mõistes ainulaadne olukord, kus kõikide laste- aedade mänguväljakud on ilusad, kaasaegsed ja turvalised. **ETI**

Valgjärve saab ilusa vallakeskuse

FOTO: SCANPIX

Erinevatest projektidest ja muudest tegemistest Põlvamaal asuvas Valgjärve vallas räägib vallavanem Kaido Kõiv.

2002. aastal val- l a v a n e - maks vali- tuna oli esimene töö valla logo väl- jatöötamine, sest Valgjärve vallas polnud ainukesena Põlvamaal ei lippu ega vappi. Järgmisena ostsi- me tagasi erakätesse läinud pooleli- oleva hoone alevi keskel, et alustada sinna sisse multifunktsionaalse val- lakeskuse projekteerimist.

2004. aastal alustasime Savernasse külakeskuse ehitamist. Nõukogude ajal pooleli jäänud kultuurikeskuse poolik hoone tuli täiesti ümber projekteerida ja külakeskuseks kohandada. Praegu- seks on selles juba noortekeskus, ruu- mid seltsitegevuseks, ringide tööks, peosaal 100 inimesele, tervisekeskus. Hetkel käib raamatukogu ehitus.

Üldplaneering saab valmis

Mõni aasta tagasi tehti korda Saverna staadion ja Valgjärve terviserada. Val- lavalitsuse suunamisel ja külade eest-

võttel loodi suurematesse kantidesse külaseltsid, valiti külanemad. Need on praegu edukalt toimivad külamoo- torid. Täielikult sai Keskkonnainves- teeringute Keskuse projekti toel re- konstrueeritud Maaritsa küla puur- kaev ja enamuse veetrasse, järgmisel aastal tehti sama Valgjärve külas.

Kõvasti tehti koostööd maavalit- susega, et saaks tolmuvaba katte ala Saverna-Pilkuse riigitee. Käima on lükatud valla üldplaneeringu koos- tamine. Selle aasta lõpuks peaks ka

see kehtestatud saama.

Igal aastal on leitud vahendeid toe- tamaks valla territooriumil tegutsevaid MTÜsid ja klubisid, seltsinguid. Põhi- lised valla üritused on meil igal aastal peetav jaanipäev ja jõulupidu. Teisi pi- dusid ja külapäevi korraldavad MTÜd ise. Toimunud on ka ettevõtjatele info- päevi, et jagada värskemaid informatsiooni ja tunnustada tublimaid.

2007. aastal vahetasime Maaritsa raamatukogu aknad ja ehitasime välja Maaritsa kultuurimaja ruumidesse jõu-

saali ja duširuumid. Paigaldasime bus- sootepaviljonid Valgjärvele ja Savernasse. Uuendatud on vanu veetrasse.

Vallakeskus areneb

Maaritsa sotsiaalimaja remont ja valla kahe sotsiaalkorteri remont on lõpule viidud. Suvel paigaldame tänavaval- gustuse ja uue katte valla tähtsamale teele – Saverna kaseallele, mis viib val- lavalitsuseni, lasteaiani ja põhikoolini. Samuti ehitame valmis jäätmejaama, kuhu on vallaelanikel võimalik tuua mitut sorti sorteeritud jäätmeid.

Tahame kindlasti 2010. aastaks val- mis ehitada Saverna külakeskuse ja selle ümbruse, et valla suurim asula kui vallakeskus oleks kaasaegne ja näeks kena välja, pakuks vallaelani- kele kõiki võimalikke teenuseid ja oleks inimsõbralik ning külalislahke.

Murelapseks on Saverna hoolde- kodu. Kuna hoone on vana ja väsi- nud, vajab see hädasti renoveerimist. Kõige hädisem on katus, mis juba vii- ma läbi laseb. Mööda ei pääse ka aken- de ja rõduuste vahetusest ning fassaadi soojustamisest. Pärast neid töid on vaja teha ventilatsioon, elektri- tööd ja siseviimistlus. **ETI**

Abipolitseinikuna Järvamaa turvalisust hindamas

Riigikogu liige Tõnis Kõiv osales abipolitseinikuna reidil Järvamaal.

Ühel nädalavahetuse eelsel õhtupoolikul kogunes Paide politseijaoskonna saali päris palju inimesi. Enamus oli politseivormis, aga osa mitte. Kogu abipolitseinike ja politseinike vägi siirdus Tallinn-Tartu maanteele. Annas viisime üheskoos läbi operatsiooni „Kõik puhuvad“. Oli nädalavahetuse eelne õhtupoolik, liiklus tihe. Võis arvata, et alkotrollist tekitatud mõneminutilise seisak võib inimesi pahandada. Kuid tegelikult olid nii juhitud kui kaassõitjad heatujulised ja võtsid puhumist kui nende huvides tehtavat. Vaid üks sohver pahandas tekkinud järjekorra peale.

Reid distsiplineeris

Väikeste liiklust vabastavate vaheaegade kestis masspuhumine poolteist tundi ja me ei tabanud ühtegi roolijoodikut. Kas pidada seda halvaks tulemuseks? Pigem mitte, sest ju oli operatsioonil ärahoidev mõju. Kui mõnigi juht otsustab vahelejäämise kartuses autorooli purjuspäi mitte istuda, on olukord paremaks läinud.

Läksin dokumente küsima ning isegi veel enne akna avamist oli selge, et roolijoodik on käes.

Annast siirdusime marsruudile Viisu-Peetri-Sõrandu. Pidasime vastutulevad autod kinni ning kontrollisime joovet ja dokumente. Mitmed autojuhid olid tuttavad ning muudkui pärisid mu käest – kuidas ma juba Toompealt siia olen jõudnud? Vastus lihtne

Tõnis Kõiv abipolitseinikuna Tallinn-Tartu maanteel.

– kes teeb, see jõuab. Enesele peale pronksiööd antud lubadus, et hakkab abipolitseinikuks, on täitmiseks. Eesti riik ja tema kodanikud vajavad kaitsmist nii erakorralistes kui tavaolukordades. Aitan niimoodi kaasa ka Järvamaa turvalisemaks muutmisel.

Joomasena rooli ajas mure

Peetrist suundusime Sõrandu kaudu Koigi poole. Koigi-Sõrandu vahel oli värskelt teed hõõveldatud. Madala-

ma põhjaga auto oleks tee keskel oleva valli otsas küll karteripõhja puruks sõitnud, sest nii palju kive oli tee keskele kokku kuhjunud. Me hoidsime targu tee serva. Enne Koigist pidasime kinni vastu tulnud Opelit. Läksin dokumente küsima ning isegi veel enne akna avamist oli selge, et roolijoodik on käes. Nooremapoolne juht tunnistas kohe, et on alkoholi tarbinud ning puhus mõni hetk hiljem välja keskmise joobe. Sel ajal kui politsei-

nikud pabereid vormistasid, vestlesin mina purjus juhiga. Selgus, et jooma ajas mure surnud lemmiklooma pärast. Kiirelt oli tulemas ka järelendus, et purjuspäi autorooli istumise eest makstava trahvi eest oleks saanud hoopis lapsele midagi ilusat osta. Kui tagantjärele, aga siiski tarkus. Kõige toredam oli, et peale vormistamist tänas roolijoodik meid kätpi, et me ta tabasime ning hullest (avariid, vigastused, surm) päästisime. **ET**

Puurmani vallas elavad aktiivsed noored

Jõgeva maakonnas asuv 2000 elanikuga Puurmani vald on tublisti teinud selle nimel, et valla noored saaksid võimalikult palju huvitavat tegevust ja kvaliteetset ajaviitmist.

Selle plaani teostamiseks on Puurmani vallas avatud sel aastal kaks noortekeskust: Puurmani alevikus 5. veebruaril ja Sadukülas 10. aprillil. Noortekeskuste vajalikkusest oli Puurmani vallas räägitud pikalt. Noorte seas viidi läbi küsitlus, et kas soovitakse noortekeskust, mis seal olema peaks jne. Seega kujundati noortekeskused just noorte silmade läbi ja nende arvamust arvesse võttes. 2006. aastal koostatud arengukavasse kirjutati sisse noortekeskuste ehitus.

Tasa ja targu

Kõik sai alguse 2007. aastal, mil Puurmani vallas asutati kaks noorteühend-

FOTO: ERAKOGU

Puurmani noored peavad sportimist oluliseks.

dust – MTÜ Puurmani Noorteühendus ja MTÜ Saduküla Noorteühendus Elu Kui Filmis. Noored olid tahtmist täis ja igati valmis aitama kaasa ruumide leidmisel ja remontimisel. 2007. aasta suvel suutsid noored end tõestada, korraldades edukalt erinevaid üritusi. Tõnis Maueri eestvedamisel peeti Puurmanis viimasel kahel talvel jääraja võistlusi autodele. 2007 suvel toimusid noorteüritused, kus esinejateks olid tuntud DJd ja

ühel korral Karl Madis. Üritusi toetas ka vald, kuid suure osa eelarvest organiseerisid noored ise sponsorite abil. Selliste aktiivsete noorte hoidmine ja tunnustamine on vallale tähtis. Sadukülas on aktiivseks noortehiiks Annika Kattel.

Noored ise abis

2007. aasta valla lisaelarvega otsustati Puurmani aleviku endises külanõukogu hoones remontida ruumid,

et noored saaksid endale ajaveetmiskoha.

Sadukülas leiti sobivateks ruumideks üks 5toaline korter. Mullu paigaldati valla poolt lisasoojuse saamiseks majja tahkekütuse katel. Koostati taotlus Hasartmängumaksu nõukogule, et saada toetust ruumide renoveerimiseks Sadukülas ja Puurmani hoone fassaadi soojustamiseks. Taotlus rahuldati ja tänaseks on Puurmani noortekeskuse välisfassaad soojustatud ja Saduküla noortekeskuse ruumid remonditud. Hasartmängumaksu nõukogu toetas projekti 460 000 ja vald 100 000 krooniga.

Puurmanis tegid lõppviimistluste noored ise, valisid värvid, lihvisid ja värvisid seinad. Ruumide sisustamiseks palusid noored abi erinevatelt firmadelt ja said toetust – kes andis arvuteid, kes raha, kes diivani, kes soodsalt elektroonikat. Noortekeskuste tööd juhivad mõlemas kohas valla palgal olevad inimesed. **ET**

Lühidalt

FOTO: SCANPIX

Viljandi rannakohvik jääb ilmselt suletuks

Kümne aasta eest Viljandi järve ääres ukseid avanud Flirdi kohvik jääb eeloleval rannahooajal suure tõenäosusega suletuks, sest omanikul puudub huvi sellega tegelda.

Kohviku lirimaal elavat omanikku Margus Alamaad Eestis esindav poeg Marti Alamaa teatas, et hoonestusõigus on ligi 3,5 miljoni krooniga kinnisvarafirma vahendusel müügis ja tal endal pole ajanappuse tõttu kavas tootlustuskoha uksi tänava suvel avada.

Läinud suvel töötas kohvik ilusa ilma korral ning omanik pakkus seda soovijatele sünnipäevade ja muude isiklike sündmuste tähistamiseks ja suvitajatel oli võimalus tualetti kasutada, kuid nüüdseks on hoone liiga halvasti seisukorras.

Marti Alamaa väitel ei nõudnud linnavalitsus pärast linnavalitsuse poolt kohviku naabrusesse kuivkäimlate teisaldamist temalt tualetiteenuse pakkumist ega ole sel teemal ka tänava ühendust võtnud. Linna turismi ameti juhataja Krista Kull ütles seevastu, et omanikul on hoonestusõiguse lepingu järgi seniajani kohustus tualetid lahti hoida ning maja peab korras olema.

„Linna asi on omanikule tema kohustusi meelde tuletada ja kui sellest kasu pole, võime kuni 100 000-kroonise leppetrahvi määrata,“ lausub Kull.

Sakala

Elva linna tunnuslause: Hoiame üksteist

Elva linnavalitsuse poolt Elva 70. aastapäevaks välja kuulutatud tunnuslause konkursi komisjon avalikustas võidulause – „Hoiame üksteist“, mille autoriks on Kayvo Kroon.

Tunnuslause konkursi korraldajad tänavad kõiki, kes esitasid oma ettepanekuid tunnuslause konkursile. Eile kokku tulnud komisjoni kõik liikmed leidsid, et selle tunnuslause tugevuseks on tulevikku suunatus. Lisaks sellele avaneb kenasti läbi selle lause linna logo kontseptsioon.

Võidu tunnuslause võimaldab Elval ennast läbi mitmete legendide tutvustada ning toob esile ainulaadsuse ja omapära.

www.kalev.ee

Mida arvavad Sina?

Eesti Teataja on huvitatud oma lugejate arvamusest. Kui Teil on mõtteid, millest ajaleht võiks kirjutada, siis täitke, lõigake lehest välja ja postitage allolev kupong. Marki lisama ei pea. **Vastajate vahel loositakse välja televiisor.** Mõtteid ja arvamusi võib saata ka e-kirjaga teataja@reform.ee.

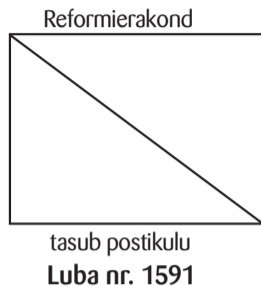
Hea lugeja!

Anna meile teada kolmest oma kodukohta puudutavast teemast, millest võiksime kirjutada:

-
-
-

Minu nimi Vanus
 Aadress
 Telefon
 E-kiri

Oma andmeid edastades olen tulevikus nõus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitikut puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonna ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

**MAKSTUD VASTUS
 EESTI**

REFORMIERAKOND
 Tõnismägi 9
 10119 TALLINN

Otepää ümbruse loodus on vahelduv.

Otepääl on matkamiseks sobiv looduspark

Otepää looduspargi kaitse-eesmärk on Otepää kõrgustikule iseloomuliku kuppelmaastiku ja bioloogilise mitmekesisuse, kohaliku elulaadi ja kultuuripärandi ning alalhoidliku looduskasutuse säilitamine, uurimine ja tutvustamine.

Otepää looduspark asub Valga maakonna põhjaosas Otepää, Palupera, Puka ja Sangaste valla maadel. 1180 ruutkilomeetri suurusest Otepää kõrgustikust hõlmab Otepää looduspark hästi väljakujunenud künkliku reljeefiga kõrgustiku keskosa pindalaga 22 430 hektarit (19% kõrgustiku pindalast). Oma territooriumi ulatuselt on Otepää looduspark suurim maastikukaitseala Eestis.

Otepää looduspark moodustati 1957. aastal Pühajärve, Väikese Munamäe ja

Tedremäe maastikulist keelualadena ning reorganiseeriti 1979. aastal Otepää maastikukaitsealaks.

Otepää looduspargis on lubatud viibida kogu territooriumil. Eramaal võib liikuda päikesetõusust kuni loojanguni, kui ei tekitata kahju maavaldajale. Kui eramaa on tarastatud või liikumist keelava tähistusega, siis on vajalik selle läbimiseks omaniku luba.

ETI

Eesti Teataja

Eesti Teataja
 Eesti Reformierakond
 Tõnismägi 9, 10119 Tallinn
 Tel 680 80 80, teataja@reform.ee

Saada vastus märksõnaga "lahendus" 20. juuniks aadressile Tõnismägi 9, 10119 Tallinn või e-posti teel teataja@reform.ee ning osale kinkekaardi loosimisel.

Ristsõna lahendus

Ees- ja perekonnanimi

Postiaadress või e-post

Telefon.....

Oma andmeid edastades nõustun tulevikus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitikut puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonna ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

Cimblar ***	Kallaklik	Võrkpallur (e + n)	CCP	Seriaali A-Team tegelane	Hakk-kotlet Tund	Ooperilaulja (metso-sopran)	Maksejõuetu metalliraha	Lennuk	Tanklakett	500.	2 järjekust tähte	Kanade pätsaja
Noot		Pane tähele! Filatelisti abivahend		Amfiibnimene Ungari helilooja ja pianist								
Sümpaat-selt					Teismelise nuhtlus Eeldus						Raud Läti kohuke	
Komfortne Noot				Takti rõhutu osa Näitekirjanik, Vilsandi saarevaht				Spordi-klubi Jahilaskja				Bold Džaul
			Lind Tsistern									
Tšehhi hokistaar (4 tähte)												Nord Kirjanik (1899-1948)
Väike ooperisoolo					Tehniline spetsialist Giga-Local ID	Neon Aafrika riik			Kohmetu Endine teibamees			
Kõnts				Omakohut pidama Klooster								Digitaalne andmekandja
	Liimima Mahetoote firmamärk							Pilked Paleus				
Saaremaa	Broom Julia peigmees		Taipamine Tatiga koos							1000 V India osariik		
Kinnitusvahendid				Tom Sawyeri vend Tennise- maestro				Uurimis-laev Ristsõna				Diameeter Hädaldamine
Iseenesest-mõistetav					Ida-Eesti Regioon Empire State Building				Sealhulgas K.Kõusaare romaan			Michael Jacksoni album 1987
	...-klubi Multi-Link	Hein-taimed 51.										
Piirkond Okeaanias								Õukonna-pidu Hapnik				
Prantsuse pikim jõgi				Vercors'i romaan (eesti k 1970)								